CURTEA DE APEL BĂLŢI

Prima instanţă: Judecătoria Bălţi sediul central (jud.A.Roşca)
Dosarul nr.2a-906/2023
2-23050892-03-2a-12102023

D E C I Z I E

Colegiul Civil şi de Contencios administrativ

15 martie 2024 mun. Bălţi

În componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecător Stela Procopciuc
Judecătorii Elena Grumeza
Natalia Chircu
Grefier Olga Topada

examinând în şedinţă judiciară publică în procedura cererilor cu valoare redusă apelul declarat de Cojocari Mihail în cauza civilă la cererea de chemare în judecată formulată de ÎM Regia ”Apă-Canal-Bălţi” către Cojocari Mihail privind încasarea datoriei, împotriva hotărârii Judecătoriei Bălţi sediul central din 6 iunie 2023,

a c o n s t a t a t:

Pretenţiile reclamantului:

1. La 5 aprilie 2023 ÎM Regia ”Apă-Canal-Bălţi” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Cojocari Mihail privind încasarea datoriei.
2. În motivarea cererii de chemare în judecată reclamantul a invocat că IM Regia „Apă-Canal-Bălţi” acordă servicii de alimentare cu apă potabilă pârâtului Cojocari Mihail. Din cauza neachitării de către pârât a serviciilor acordate, s-a format datoria în sumă de 3 728,86 lei.
3. Reclamantul susţine că a preîntîmpinat pârâtul prin pretenţia nr.111 din 20.02.2023 privind achitarea datoriei, însă propunerea dată a fost ignorată.
4. A mai menţionat că prin hotărârea Judecătoriei Bălţi sediul central nr.2i-21/2020 din 09.12.2020 s-a constatat insolvabilitatea debitorului ÎM Regia ”Apă-Canal-Bălţi” cu intentarea procesului de insolvabilitate. Ulterior, prin încheierea Judecătoriei Bălţi sediul central nr.2i-21/2020 din 25.11.2022 s-a intentat procedura de restructurare a ÎM Regia ”Apă-Canal-Bălţi”.

5. În drept, pretenţiile se întemeiază pe dispoziţiile art.774-776, 858, 1375 Cod civil, art.25 alin.5 din Legea privind serviciile publice a gospodăriei comunale nr.1402 din 24.10.2002.

6. Solicită ÎM Regia ”Apă-Canal-Bălţi” încasarea de la Cojocari Mihail a datoriei în sumă de 3 728,86 lei.

7. Prin încheierea Judecătoriei Bălţi sediul central din 7 aprilie 2023 cererea de chemare în judecată s-a acceptat spre examinare în procedura cererilor cu valoare redusă.

Poziţia instanţei de fond:

8. Prin hotărârea Judecătoriei Bălţi sediul central din 6 iunie 2023 acţiunea civilă s-a admis. S-a încasat de la Cojocari Mihail în beneficiul ÎM Regia ”Apă-Canal-Bălţi” datoria în mărime de 3 728,86 lei. S-a încasat de la Cojocari Mihail în contul statului taxa de stat în mărime de 270 lei.

Solicitarea apelantului:

9. La 4 octombrie 2023 Cojocari Mihail a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Bălţi sediul central din 6 iunie 2023, solicitând repunerea în termen a apelului, casarea integrală a hotărârii, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acţiunea civilă să fie respinsă.

Argumentele părţilor:

10. În motivarea apelului a invocat că dânsul niciodată nu a avut restanţe la plata serviciilor comunale, după cum nici în prezent nu are restanţe la asemenea plăţi. Faptul că nu are datorii faţă de ÎM Regia ”Apă-Canal-Bălţi” se confirmă prin indicaţiile contorului de apă, din care rezultă că dânsul nu a consumat apă, respectiv, nu trebuie să achite nimic pentru consumul de apă.

11. Menţionează că despre existenţa prezentului litigiu a aflat mult mai târziu, după emiterea hotărârii instanţei de judecată, la 21 septembrie 2023. Susţine că nu a fost citat în şedinţele de judecată, astfel, nu a avut posibilitatea de a demonstra că acţiunea civilă este neîntemeiată şi urmează a fi respinsă integral.

Poziţia părţilor în şedinţa de judecată:

12. În şedinţa de judecată apelantul Cojocari Mihail a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acţiunea civilă să fie respinsă.

13. Reprezentantul apelantului Cojocari Mihail, avocatul Bulat Alexandru a susţinut apelul, solicitând casarea hotărârii şi emiterea unei noi hotărâri de respingere a acţiunii civile.

14. Reprezentantul intimatului ÎM Regia ”Apă-Canal-Bălţi”, Gordaş Natalia a solicitat respingerea apelului şi menţinerea hotărârii primei instanţe.

Aprecierea instanţei de apel:

15. Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanţii la proces, a materialelor din dosar şi a normei legale relevante speţei, Colegiul consideră necesar de a admite apelul, din considerentele ce urmează.

16. Articolul 276^2 alin.1 Cod de procedură civilă, dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depăşeşte 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanţei, fără a se lua în considerare dobînzile, penalităţile, cheltuielile de judecată şi alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă.

17. Prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.936 din 28 decembrie 2022 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2023, s-a aprobat cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2023, în mărime de 11 700 lei, pentru utilizare în modul stabilit de legislaţie.

18. Cuantumul datoriei de bază solicitat în acţiunea civilă constituie 3 728,86 lei, respectiv, acţiunea civilă corect s-a examinat în procedura cererilor cu valoare redusă.

19. Potrivit art.276^4 alin.4 Cod de procedură civilă, hotărîrea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condiţiile prezentului cod.

20. În conformitate cu art.362 alin.1 Cod procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.

21. Colegiul civil reţine că dispozitivul hotărârii contestate a fost pronunţat la 6 iunie 2023, iar apelul a fost declarat la 4 octombrie 2023, prin urmare apelul este declarat înafara termenului legal stipulat la art.362 Cod procedură civilă, însă apelantul a solicitat repunerea în termen a apelului.

22. Prin încheierea Curţii de Apel Bălţi din 21 noiembrie 2023 s-a repus în termen cererea de apel declarată de Cojocari Mihail şi s-a acceptat spre examinare, cu intentarea procedurii de apel, convocarea părţilor în şedinţa de judecată, transmiterea cauzei primei instanţe pentru redactarea hotărârii motivate.

23. Potrivit art.376 alin.1[1] Cod procedură civilă, apelul împotriva hotărîrilor emise de instanţa de insolvabilitate, precum şi împotriva hotărârilor emise în cazul cererilor cu valoare redusă se examinează, în procedură scrisă sau cu citarea participanţilor la proces, în condiţiile examinării cauzelor în primă instanţă.

24. În conformitate cu dispoziţiile art.385 lit.c) Cod de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărîrea primei instanţe, emiţînd o nouă hotărîre.

25. Potrivit art.386 alin.1 Cod de procedură civilă, hotărîrea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă: a) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin; b) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, pe care prima instanţă le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente; c) concluziile primei instanţe, expuse în hotărîre, sînt în contradicţie cu circumstanţele cauzei; d) normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

26. Actele cauzei certifică faptul că la 5 aprilie 2023 ÎM Regia ”Apă-Canal-Bălţi” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Cojocari Mihail privind încasarea datoriei în mărime de 3 728,86 lei.

27. Prin încheierea Judecătoriei Bălţi sediul central din 7 aprilie 2023 cererea de chemare în judecată s-a acceptat spre examinare în procedura cererilor cu valoare redusă.

28. Prin hotărârea Judecătoriei Bălţi sediul central din 6 iunie 2023 acţiunea civilă s-a admis. S-a încasat de la Cojocari Mihail în beneficiul ÎM Regia ”Apă-Canal-Bălţi” datoria în mărime de 3 728,86 lei. S-a încasat de la Cojocari Mihail în contul statului taxa de stat în mărime de 270 lei.

29. La 4 octombrie 2023 Cojocari Mihail a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Bălţi sediul central din 6 iunie 2023, solicitând repunerea în termen a apelului, casarea integrală a hotărârii, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acţiunea civilă să fie respinsă.

30. Prin încheierea Curţii de Apel Bălţi din 21 noiembrie 2023 s-a repus în termen cererea de apel declarată de Cojocari Mihail.

31. În conformitate cu dispoziţiile art.373 alin.1,2 Cod de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă

pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.

32. Iar alin.6 din art.373 Cod de procedură civilă statuiază că apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decît aceea din hotărîrea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor cînd consimte şi cînd hotărîrea este atacată şi de alţi participanţi la proces.

33. În conformitate cu art.130 din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei.

34. Astfel, prevederile legale enunţate în mod expres, obligă instanţa de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

35. Potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinând-se rolul determinant al concluziilor instanţei de apel, ultima are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare (Hirro Balani contra Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis vs Grecia nr. 21522/93 din 29.05.1997 §43).

36. Articolul 9 alin.1 Cod civil prevede că drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile.

37. Potrivit art.10 Cod civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă pînă la proba contrară. Neexercitarea de către persoanele fizice şi juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepţia cazurilor prevăzute de lege.

38. În conformitate cu dispoziţiile art.15 alin.1 Cod civil, apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară.

39. Potrivit art.5 alin.1 Cod de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

40. Conform art.118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

41. Iar potrivit art.121 Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.

42. În speţă, obiectul juridic litigios constituie încasarea datoriei la serviciile de alimentare cu apă potabilă la locul de consum din *****.

43. Conform art.774 alin.1; 776 Cod civil, în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

44. În conformitate cu dispoziţiile art.1375 alin.1, 2 Cod civil, prin contractul de prestări servicii, o parte (prestator) se obligă să presteze celeilalte părţi (beneficiar) anumite servicii, iar aceasta se obligă să plătească retribuţia convenită. Obiectul contractului de prestări servicii îl constituie serviciile de orice natură.

45. În conformitate cu dispoziţiile art.3 alin 1 lit.a) din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr.1402 din 24.10.2002, serviciile publice de gospodărie comunală asigură furnizarea/prestarea următoarelor servicii: alimentarea cu apă.

46. Articolul 1376 alin.1,2 Cod civil statuiază că plata pentru servicii se efectuează după prestarea serviciilor. Dacă plata pentru servicii se calculează pe anumite perioade, sumele vor fi acordate după încheierea fiecărei perioade în parte.

47. Din materialele cauzei instanţa de apel reţine că proprietar al imobilului din ***** din 26.10.2018 este Cojocari Mihail, potrivit certificatului din Registrul bunurilor imobile, în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr.10603 din 25.10.2018. Proprietarul anterior era *****.

48. La 18.10.22 ÎM Regia ”Apă-Canal-Bălţi” a expediat la locul de consum din ***** destinatarului ***** prescripţie pentru asigurarea accesului la obiectul respectiv pentru examinarea reţelelor de alimentare cu apă, pentru preluarea indicaţiilor contorului. Scrisoarea a fost restituită cu menţiunea ”plecat”.

49. Ulterior, la 15.11.2022 şi 28.12.2022 ÎM Regia ”Apă-Canal-Bălţi” a expediat la aceeaşi adresă, destinatar Cojocari Mihail, prescripţii pentru asigurarea accesului pentru examinarea reţelelor de alimentare cu apă, pentru preluarea indicaţiilor

contorului, informând despre necesitatea prezentării în decurs de 5 zile calendaristice la sediul întreprinderii pentru încheierea contractului de prestare a serviciului public de alimentare cu apă. Prescripţiile au fost restituite cu menţiunea ”nereclamat”. După care ÎM Regia ”Apă-Canal-Bălţi” s-a adresat cu prezentat acţiune în judecată.

50. Colegiul reţine că la acţiunea civilă nu a fost anexat un contract de prestare a serviciului public de alimentare cu apă, încheiat între ÎM Regia ”Apă-Canal-Bălţi” în calitate de prestator şi cojocari Mihail în calitate de consumator pentru locul de consum din *****.

51. Art.25 alin.1,5 din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr.1402 din 24.10.2002 statuează că persoanele fizice şi juridice care beneficiază de servicii publice de gospodărie comunală sînt obligate să achite contravaloarea serviciilor prestate, conform facturilor primite, în termenul prevăzut de contractul încheiat între operator şi consumator. Agenţii economici care furnizează/prestează servicii de gospodărie comunală fără contracte cu consumatorii, în caz de neachitare a sumelor datorate, pot acţiona conform prevederilor alin.(2)–(4).

52. La rândul său, alin.2-4 al art.25 din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr.1402 din 24.10.2002 reglementează că dacă suma datorată, inclusiv penalităţile, nu a fost achitată în termenul stabilit în contract, operatorul poate suspenda executarea contractului cu un preaviz de 5 zile lucrătoare. Reluarea furnizării/prestării serviciilor publice de gospodărie comunală se va face în termen de 3 zile lucrătoare de la data efectuării plăţii, iar cheltuielile aferente suspendării, respectiv reluării furnizării/prestării serviciului, vor fi suportate de consumator. Dacă după suspendarea contractului (sau după debranşare) consumatorul nu achită suma datorată, operatorul este în drept să acţioneze consumatorul în judecată.

53. Potrivit pct.9 din Regulamentul cu privire la modul de prestare şi achitare a serviciilor locative, comunale şi necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor şi condiţiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire şi alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.191 din 19.02.2002, volumul de apă potabilă şi caldă menajeră, consumat lunar de către locatarii unui apartament din blocul locativ sau ai unei încăperi locuibile din cămin se determină în modul descris mai jos: a) pentru consumatorii care dispun de contoare în apartamente, în încăperile locuibile în cămine – conform indicaţiilor contoarelor din apartamente/încăperile locuibile în cămine şi prevederilor anexei nr.5 la prezentul Regulament.

54. Punctul 17 din Regulamentul cu privire la modul de prestare şi achitare a serviciilor locative, comunale şi necomunale pentru fondul locativ, contorizarea

apartamentelor şi condiţiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire şi alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.191 din 19.02.2002 stabileşte că plăţile pentru serviciile locative, comunale şi necomunale se percep de la proprietarii, chiriaşii şi locatarii caselor individuale, apartamentelor/ încăperilor locuibile în cămine şi încăperilor nelocuibile din bloc conform contractelor, în baza conturilor (bonurilor) lunare respective pentru fiecare tip de serviciu, eliberat de furnizori, gestionari sau prestatorii de servicii.

55. În temeiul normelor specificate supra, consumatorul este obligat să achite plata pentru serviciile de alimentare cu apă, conform facturilor primite în baza indicaţiilor contorului, chiar şi în lipsa unui contract încheiat cu prestatorul de servicii. În acelaşi timp, obligaţia de a încheiat contractul respectiv aparţine atât prestatorului de servicii, cât şi consumatorului.

56. Materialele dosarului certifică faptul că în acţiunea civilă s-a solicitat cu titlu de datorie pentru consumul de apă potabilă suma de 3 728,86 lei. În şedinţa de judecată din 15 martie 2024, instanţei de apel a fost prezentat contractul nr.940 din 12 martie 2024 de prestare a serviciului public de alimentare cu apă, încheiat între ÎM Regia”Apă-Canal-Bălţi” în calitate de operator şi Cojocari Mihail în calitate de consumator pentru locul de consum din *****.

57. Potrivit prescripţiei din 12 martie 2024, ÎM Regia ”Apă-Canal-Bălţi” a constatat la momentul verificării că Cojocari Mihail nu locuieşte la adresa dată, dar locuieşte în *****datele contorului nr.0817951 indică 01959.

58. Totodată, prestatorul de servicii a efectuat recalculul datoriei pentru serviciile de furnizare a apei potabile la această adresă, astfel că potrivit facturii nr.201335 din 12 martie 2024 datoria constituie 89,84 lei. Tot la 12 martie 2024 Cojocari Mihail a achitat în beneficiul ÎM Regia ”Apă-Canal-Bălţi” suma de 90 lei, fapt confirmat prin bonul de plată.

59. În aceste circumstanţe Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Bălţi constată că datoria solicitată iniţial în acţiunea civilă de 3728,86 lei în urma recalculului a fost diminuată la 89,84 lei, fiind achitată integral de către consumatorul Cojocari Mihail la 12 martie 2024, deci până la pronunţarea prezentei decizii.

60. În aceste circumstanţe, instanţa de apel remarcă faptul că în speţă s-a stabilit că datoria la plata pentru serviciile de furnizare apei potabile la locul de consum din ***** a constituit suma de 89,84 lei, care a fost recunoscută şi achitată integral de către consumator, ceea ce demonstrează că acţiunea civilă este întemeiată parţial şi anume în mărime de 89,84 lei, deaceea în latura dată acţiunea civilă se admite, cu

dispunerea încasării de la Cojocari Mihail în beneficiul ÎM Regia ”Apă-Canal-Bălţi” a datoriei în mărime de 89,84 lei.

61. Concomitent, dat fiind achitarea integrală a datoriei de 89,84 lei, instanţa de apel va dispune că hotărârea în partea dată nu se supune executării silite.

62. În conformitate cu dispoziţiile art.276^4 alin.4 Cod de procedură civilă, deciziile instanţei de apel nu se supun recursului, fiind definitive şi irevocabile de la pronunţare.

63. Distinct de cele enunţate, Colegiul civil şi de contencios administrativ ajunge la concluzia de a admite apelul declarat de Cojocari Mihail cu casarea integrală a hotărârii Judecătoriei Bălţi sediul central din 6 iunie 2023 şi emiterea unei noi hotărâri, după cum urmează. Admite parţial acţiunea civilă formulată de ÎM Regia ”Apă-Canal- Bălţi” către Cojocari Mihail privind încasarea datoriei. Încasează de la Cojocari Mihail în beneficiul ÎM Regia ”Apă-Canal-Bălţi” 89,84 lei cu titlu de datorie şi 270 lei cu titlu de taxă de stat. În rest, acţiunea civilă se respinge. În latura încasării de la Cojocari Mihail în beneficiul ÎM Regia ”Apă-Canal-Bălţi” a datoriei în mărime de 89,84 lei hotărârea nu se supune executării silite.

64. În conformitate cu dispoziţiile art.385 lit.c) Cod de procedură civilă, Colegiul civil şi de contencios administrativ,-

d e c i d e:

Admite apelul declarat de Cojocari Mihail.

Casează integral hotărârea Judecătoriei Bălţi sediul central din 6 iunie 2023, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de ÎM Regia ”Apă-Canal-Bălţi” către Cojocari Mihail privind încasarea datoriei şi cheltuielilor de judecată, cu emiterea unei noi hotărâri, după cum urmează.

Admite parţial acţiunea civilă formulată de ÎM Regia ”Apă-Canal- Bălţi” către Cojocari Mihail privind încasarea datoriei.

Încasează de la Cojocari Mihail în beneficiul ÎM Regia ”Apă-Canal-Bălţi” 89,84 (optzeci şi nouă lei 84 bani) lei cu titlu de datorie şi 270 (două sute şaptezeci) lei cu titlu de taxă de stat. În rest, acţiunea civilă se respinge.

În latura încasării de la Cojocari Mihail în beneficiul ÎM Regia ”Apă-Canal-Bălţi” a datoriei în mărime de 89,84 lei hotărârea nu se supune executării silite.

Decizia este definitivă şi irevocabilă de la pronunţare.

Preşedintele şedinţei, judecător Stela Procopciuc

Judecătorii Elena Grumeza

Natalia Chircu